

“Grensverleggend besturen”

Uitgangspunten en
samenlevingsakkoorden
Westerveld

2018-2022

Uitgangspunten en samenlevingsakkoorden 2018-2022

De fracties van Progressief Westerveld, DSSW-SW en Gemeentebelangen Westerveld hebben gezamenlijk een college gevormd.

Onze drie fracties hebben samen gesproken over een aantal beleidsvoornemens voor de komende jaren. Deze zijn vastgelegd in de zogeheten uitgangspunten: punten die onze drie fracties verbinden en waarvan we willen laten weten dat we die belangrijk vinden.

We hebben er voor gekozen om een beperkt aantal punten op hoofdlijnen te benoemen. Dit betekent niet dat we zaken die niet benoemd zijn in onze uitgangspunten niet belangrijk vinden. Daarnaast gaan we bij al onze uitgangspunten uit van een duurzame aanpak.

We zijn graag bereid om met de gemeenteraad van gedachten te wisselen over de uitgangspunten. We vragen daarbij niet aan de raad om de uitgangspunten vast te stellen; ze zijn immers de weergave van de afspraken die tussen onze fracties zijn gemaakt.

Bestuurlijke vernieuwing

We hebben geen compleet en uitputtend akkoord geformuleerd, omdat we op een andere manier aan de slag willen. We vragen de oppositie niet om een collegeprogramma bij het kruisje te tekenen: we willen samen de ramen wijd openzetten.

Ons belangrijkste uitgangspunt gaat daarom over bestuurlijke vernieuwing: het sluiten van samenlevingsakkoorden. Voortbordurend op 'Zo Buiten Zo Binnen' willen we verder gaan met de samenleving vaker, eerder en intenser te betrekken bij beleid. We willen met inwoners, ondernemers, deskundigen, raads- en collegeleden om de tafel om met zijn allen beleid te ontwikkelen. Dat betekent een andere manier van denken en werken voor raad, college en organisatie. Het betekent het afstaan van een deel van de macht en zeggenschap. In ruil daarvoor krijgen we een meer betrokken samenleving en kunnen we tot voorstellen komen waar we vroeger niet eens aan gedacht zouden hebben. Wij willen maatschappelijke initiatieven daarom meer gaan stimuleren.

Samenlevingsakkoorden

In de uitgangspunten hebben we alvast een aantal onderwerpen benoemd waarvoor we graag een samenlevingsakkoord willen sluiten. Deze onderwerpen gaan over belangrijke maatschappelijke thema's en opgaven, zoals zorg, economie en duurzaamheid. We hebben de precieze vorm daarvan niet vastgelegd, omdat we ook de vorm en de werkwijze samen willen bedenken. We nodigen de raad graag uit om onderwerpen voor samenlevingsakkoorden aan te dragen en samen met alle betrokkenen naar de invulling te gaan zoeken. Om in eerste instantie te experimenteren en een vlotte start te maken met deze nieuwe werkwijze, willen we de raad voorstellen om gezamenlijk een aantal onderwerpen te kiezen. We zouden daarbij moeten zorgdragen voor een budget om te kunnen starten en – indien nodig – voor begeleiding of ondersteuning. Het zou ideaal zijn als vanuit de samenleving, onderwerpen worden aangedragen, maar laten we in elk geval starten met een nieuwe werkwijze om zo mensen enthousiast te krijgen. We hopen met zijn allen aan de slag te gaan om samenlevingsakkoorden te kunnen sluiten.

Missie & visie

We willen uitstralen en waarmaken dat iedereen ertoe doet, gehoord wordt en bijdraagt aan onze samenleving. Samen met de inwoners willen we zorgen voor een prettige, veilige en gezonde leefomgeving. Waar vrijheid ten koste gaat van veiligheid of gezondheid, willen we grenzen stellen. Maar bovenal willen we in hechte samenwerking en dialoog met bewoners en bedrijven zorgen voor een gemeente waar iedereen prettig woont en onderneemt en zich graag wil vestigen.

Leeswijzer

Hierna volgen de uitgangspunten en de samenlevingsakkoorden. In de bijlage van dit document is de financiële paragraaf opgenomen.

Uitgangspunten

- **Werkgroep Bestuurlijke vernieuwing**

Doel: advies aan de gemeenteraad over nieuwe vormen van besluitvorming, waaronder het afsluiten van samenlevingsakkoorden zoals benoemd in dit bestuursakkoord, zodat inwoners en ondernemers actiever bij het beleid betrokken worden.

- Het college, de raad en de medewerkers van de gemeente gaan actief informatie halen bij de dorpsgemeenschappen en inwoners.
- Het ontwikkelen van plannen in samenspraak met een brede groep met in elk geval de dorpsgemeenschappen, maar ook met andere geïnteresseerden in bestuurlijke vernieuwing. Het geheel moet leiden tot een aantal praktische nieuwe trajecten om tot besluitvorming te komen.

- **Bewonersondersteuning gemeentegrenzen overstijgende zaken**

Doel: het ondersteunen van groepen van inwoners die zich bezig houden met gemeentegrensoverschrijdende onderwerpen die hen rechtsreeks raakt zoals gaswinning of uitbreiding vliegveld Lelystad. De ondersteuning houdt in:

- bieden van ruimte in de gemeenteadvertentie in 'De Westervelder';
- informatie te delen op de gemeentelijke website;
- beschikbaar stellen van vergaderruimte in het gemeentehuis

- **Raadswerkgroep vergaderwijze gemeenteraad**

Doel: voortzetten van het proces om tot een andere (interne) vergaderwijze te komen. Te denken valt aan het politieke marktidee van Almere, Apeldoorn of Hengelo; een systeem waarbij in eerste instantie tenminste vier partijen een voorstel moeten ondersteunen voordat het naar de raad kan gaan of het experimenteren met experts in de commissie.

- De raadswerkgroep zet de voor- en nadelen van de werkwijzen in andere gemeenten op een rij, waarbij de ervaringen van collegepartijen en oppositie beide duidelijk naar voren moeten komen.
- We willen geen blauwdruk of voorwaarden vooraf vaststellen, maar wel een gewenst tijdspad: voor de begrotingsbehandeling in november 2018 willen we graag een eerste voorstel tegemoet zien.

- **Toegankelijkheid tot de arbeidsmarkt**

Doel: het zo veel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of schoolverlaters helpen bij het vinden van een baan bij het reguliere bedrijfsleven.

We willen in kaart brengen hoe het staat met de groep die tot de laatste wetswijziging aan de slag ging bij de sociale werkvoorziening. We willen een forse inzet plegen om zinvol en passend werk te vinden voor deze doelgroep. Daarnaast willen we initiatieven ontwikkelen en ondersteunen zodat Reestmond goed kan blijven functioneren.

Er dient als er tijdens reguliere contacten met het bedrijfsleven gesproken wordt over de arbeidsmarkt en werkgelegenheid afgestemd te worden met de IGSD.

- Het bieden van begeleiding en/of (om)scholing vanaf het moment dat mensen in dienst zijn getreden bij het reguliere bedrijfsleven.

- **Innovatiefonds**

Doel: we willen lokale innovatieve initiatieven op het gebied van lokale werkgelegenheid ondersteunen, door:

- het instellen van een Innovatiefonds;
- het bevorderen van opleidingsprojecten.

- **Duurzame landbouw**

Doel: stappen zetten naar een meer duurzame en toekomstbestendige landbouw. Om het buitengebied leefbaar te houden moet er evenwicht zijn tussen landbouw en natuur. We willen daarom actieve steun geven aan duurzame, natuurinclusieve landbouw.

- Het bevorderen van de terugkeer én het beschermen van weidevogels, bijen, vlinders en amfibieën, ecologisch bermbeheer en het in stand houden en bevorderen van de biodiversiteit.
- Instellen van een Fonds Duurzame Landbouw.
- Het organiseren van kennisbijeenkomsten.

- **Denktank Lokale Economie**

Doel: we willen de lokale economie versterken, door

- het instellen van een door de raad geïnitieerde werkgroep die voortborduurt op de Denktank Lokale Economie;
- het betrekken van onderwijsinstellingen, ondernemersverenigingen en deskundigen, óók in intersectorale verbindingen;
- te profileren op de Koloniën van Weldadigheid, ASTRON, een excellent woonklimaat en de natuurlijke omgeving;
- maximale benutting van de bestaande gebouwen en optimale keuze in bedrijfsactiviteiten. Wij zijn voorstander van initiatieven om bedrijfsgebouwen en boerderijen geschikt te maken voor andere functies, bijvoorbeeld door het combineren van woningen voor jeugd en ouderen of werken en wonen;
- het verbeteren van de infrastructuur (wandelknooppunten, fietspaden).

- **Recreatie en toerisme**

Doel: Versterken van de concurrentiepositie van de gemeente door het stimuleren en ondersteunen van het toeristisch/recreatieve bedrijfsleven en behoud en uitbreiding van recreatieve voorzieningen voor zowel de eigen inwoners als de toeristen.

- Uitvoering geven aan het convenant Vitale Vakantieparken en uitbreiden van de personele formatie om dit te kunnen realiseren.

- **Maatschappelijke voorzieningen**

Doel: open houden van maatschappelijke voorzieningen waarvoor voldoende lokaal draagvlak is. Veelgebruikte voorzieningen blijven zo mogelijk open. Steun bij onvoorziene of niet op te brengen grote uitgaven.

- Instellen van een onderhouds- en calamiteitenfonds, of verruimen van het bestaande fonds dorpshuizen;
- in kaart brengen van asbestproblematiek bij dorpshuizen en sportverenigingen met het oogmerk de gemeentelijke bijdrage voor asbestsanering eventueel aan te passen;

- maatwerk bij financiële ondersteuning van dorpshuizen, in zowel de kleine als de grote kernen;
- samenwerking tussen voorzieningen bevorderen.

- **Armoedepreventie en minimabeleid**

Doel: voorkomen en bestrijden van armoede. We zetten in op preventie van armoede en integrale aanpak van meervoudige problematiek. Voor kinderen en jongeren worden de thuissituatie en de maatschappelijke omgeving betrokken.

Het minimabeleid wordt verruimd voor mensen tot 120% van het bijstandsniveau. We willen ervoor zorgen dat inwoners die recht hebben op voorzieningen, hier ook gebruik van maken.

- Versterken van de agenda voor armoedepreventie met een experimenteer-budget;
- het versterken van het kernteam armoedepreventie met een armoederegisseur (beleidsmedewerker);
- samenwerking tussen verschillende disciplines (zoals sport, onderwijs, welzijnswerk, IGSD);
- hulpverleners krijgen een bureaucratie-vrij budget om maatwerk mogelijk te maken.

- **Stimuleren van maatschappelijke initiatieven in de dorpen/kernen**

Doel: we willen de sociale cohesie en leefbaarheid in de gemeente versterken door meer aan te sluiten bij maatschappelijke en innovatieve initiatieven vanuit de inwoners en hier ruimte aan geven. Hiermee vergroten we de participatie van inwoners. We continueren en breiden hiermee het fonds maatschappelijke initiatieven uit zoals dit al bestaat binnen Westerveld.

- ruimer budget beschikbaar stellen (Fonds maatschappelijke initiatieven);
- beter bekend maken van het fonds door een publiciteitscampagne.

- **Lelieteeelt**

Doel: afspraken maken om gezondheidsrisico's voor bewoners en toeristen door het gebruik van bestrijdingsmiddelen te voorkomen. Uitgangspunten daarbij zijn:

- respecteren van natuurwaarden;
- voorkomen van vervuiling van drinkwater;
- binnen een jaar afspraken tussen telers, inwoners en gemeentebestuur;
- als het overleg tussen deze drie groepen binnen een jaar niet tot stappen voorwaarts leidt, dan spuitvrije zones in bestemmingsplannen en omgevingsplannen opnemen.

- **Biogas**

Doel: een goede afweging maken tussen verschillende alternatieven voor aardgas.

Voor we onomkeerbare stappen zetten om te komen tot omzetting van mest in groen gas willen we de voor- en nadelen van vergisting helder in kaart brengen, waarbij onder meer gekeken wordt naar de schaalgrootte in relatie tot de lokale afzet van het gas, het aantal vervoerbewegingen, de aanvoer van mest over niet te grote afstand van Westerveld en de relatie met duurzame landbouw.

- Instellen van een stuurgroep met inwoners, agrarische ondernemers en de gemeente
- afweging maken tussen de voor- en nadelen van grotere centrale vergisters of kleinere decentrale vergisters, met inschakeling van een adviesbureau;
- in kaart brengen van het effect van een mestvergistingsinstallatie op de nabije omgeving.

- **Handhaving milieu**

Doel: milieuoverlast voorkomen door striktere handhaving. Soms kan flinke milieuwinst geboekt worden door strikte handhaving van de geldende regels.

- Samen met de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe de knelpunten in kaart brengen;
- naast het reguliere handhavingsprogramma, worden extra risicogestuurde doelen vastgesteld;
- langetermijnagenda met handhavingsdoelen opstellen.

- **Aardgasvrij (ver)bouwen**

Doel: terugdringen en voorkomen van het gebruik van aardgas, door

- als uitgangspunt te nemen dat alle nieuwbouwwoningen en bedrijfsgebouwen aardgasvrij gebouwd worden;
- bij renovatie van huurwoningen te streven naar 'nul op de meter' en dit in prestatieafspraken met de wooncoöperaties vast te leggen;
- als gemeente actief voorlichting te geven bij (ver)bouwiniciatieven.

- **Woonvisie**

Doel: voor eind van dit jaar (2018) een Woonvisie vaststellen en daarbij

- het voorliggend concept gebruiken;
- voortborduren op de inbreng van de dorpsgemeenschappen;
- de energieparagraaf van de concept-woonvisie bijstellen;
- een plan voor het aantrekken van jonge gezinnen opnemen;
- het aangepast voorstel bespreken met de partners waarmee het concept opgesteld is.

Samenlevingsakkoorden

- **Jongeren/Jongerenraad**

Doel: het betrekken van jongeren bij het beleid door het instellen van een gemeentebrede jongerenraad waar jongeren zelf een rol krijgen in het bedenken en opstellen van plannen.

- Vaststellen van een jaarlijks budget voor activiteiten die door of namens de jongerenraad georganiseerd worden.

- **Platform Duurzame Landbouw**

Doel: we willen een platform Duurzame Landbouw instellen met agrariërs, natuurorganisaties, deskundigen, college- en raadsleden waarin ideeën over en kennis van duurzame landbouw worden uitgewisseld. Mogelijke onderwerpen: biodiversiteit, (on-)mogelijkheden van biologische landbouw, bomenbeleid.

- Instellen van een budget voor activiteiten en de begeleiding van het platform.

- **Werkgroep Toegankelijkheid Natuurgebieden**

Doel: we willen een Werkgroep Toegankelijkheid Natuurgebieden instellen, waarbij terreinbeherende organisaties, toeristische ondernemers, eigen inwoners, natuurverenigingen, college- en raadsleden samen afspraken maken over de wijze waarop de toegankelijkheid van de natuurgebieden wordt geregeld. Er zal een goede afweging moeten plaatsvinden tussen ieders belangen.

- **Preventieplatform**

Doel: het vinden van nieuwe manieren om bijvoorbeeld armoede op te sporen, drempels voor deelname aan sport te bestrijden of moeilijk te bereiken doelgroepen in beweging te krijgen. We willen hiervoor een breed overleg instellen met sportverenigingen, welzijnswerk, medewerkers van de gemeente (beweegcoaches), raadsleden, dorpsgemeenschappen, inwoners en experts waarin we sport koppelen aan welzijnswerk.

- **Zorgoverleg**

Instellen van een zorgoverleg met inwoners, instellingen, medewerkers van de gemeente en raadsleden waarin gewerkt wordt aan het optimaliseren van de bereikbaarheid van de zorg in brede zin voor de inwoners, waarbij mogelijk ook onderwijsinstellingen betrokken kunnen worden.

- **Duurzaamheidsoverleg**

We willen een duurzaamheidsoverleg instellen waarin inwoners, ondernemers, experts, raadsleden en medewerkers van de gemeente samen werken aan maatregelen om Westerveld energieneutraal te krijgen in 2030. We willen graag starten met een pilot van één of meer dorpsgemeenschappen die het voortouw nemen.

Doel: draagvlak creëren, ideeën opdoen, besparingsmaatregelen bevorderen. In het duurzaamheidsoverleg kan onderzoek naar mogelijkheden, inpassing en draagvlak van zonneweides of toepassing van windenergie gedaan worden. De mogelijkheid van het oprichten van plaatselijke energiecoöperaties kan hierin ook verder worden onderzocht.

Bijlage – de financiële paragraaf

De financiële paragraaf is uiterst beknopt. Dit heeft alles te maken met de boodschap die we uit willen dragen: geen dichtgetimmerd programma, maar iedereen betrekken bij het bedenken en uitvoeren van het beleid. We hebben daarom maar een klein deel van de beschikbare middelen vastgelegd. In de meerjarenbegroting is en blijft een zeer behoorlijk bedrag vrij beschikbaar voor nieuwe initiatieven. We hebben daarnaast een bescheiden deel van de algemene reserve anders gelabeld en zo voor een specifiek doel beschikbaar gesteld. Maar hiermee hebben we de gezonde financiële positie van de gemeente niet wezenlijk veranderd. Ook hier is nog voldoende ruimte voor andere initiatieven. We verwachten dat het college in de nabije toekomst eens kritisch kijkt naar de gewenste hoogte van de verschillende reserves, maar we hebben daar vooraf geen standpunt over willen innemen. Dat vinden we een taak voor de hele gemeenteraad.

Samengevat: we hebben een bescheiden deel van de beschikbare middelen vastgelegd voor nieuw beleid en nodigen de raad en de samenleving uit om nieuwe plannen te maken. Ook financieel hebben we daarvoor de nodige ruimte gelaten.

Doorrekening van het bestuursakkoord

	bedrag	bestaand budget	nieuw budget	fonds/reserve	dekking
	2018		2019-2022	2019-2022	
Algemeen:					
stimuleren maatschappelijke initiatieven - startbudget invulling samenlevingsakkoorden	10.000	maatsch. initiatieven	20.000		exploitatie
budget ondersteuning platforms	10.000	Maatsch. initiatieven	20.000		exploitatie
0. Bestuur en Ondersteuning					
bewonersondersteuning gemeentegrensoverschrijdende zaken - fonds voor faciliteiten	10.000		10.000		exploitatie
betrekken van jongeren bij beleid - instellen jaarlijks budget voor activiteiten	10.000		10.000		exploitatie
3. Economie					
duurzame en toekomstbestendige landbouw - fonds Duurzame landbouw				200.000	alg reserve
idem - activiteitenbudget platform duurzame landbouw	10.000		10.000		exploitatie
ondersteunen lokale initiatieven lokale werkgelegenheid - innovatiefonds				200.000	alg reserve
recreatie en toerisme - uitbreiden personele formatie 2019-2021	25.000		50.000		exploitatie

5. Sport, cultuur en recreatie					
a1 in stand houden maatschappelijke voorzieningen - fonds verruimen				400.000	alg reserve
a2 idem - aanpassen gemeentelijke bijdrage voor asbestsanering					zie a1
a3 idem - maatwerk financiële ondersteuning					zie a1
stimuleren maatschappelijke initiatieven - continueren en uitbreiden		maatsch. initiatieven			exploitatie
verruiming armoedebeleid naar 120% van bijstandsniveau		minimafonds-bijz bijstand	40.000		exploitatie
armoederegisseur	25.000		50.000		
bureaucratievrij budget 2019-2022	25.000				exploitatie
7. Volksgezondheid en milieu					
handhaving milieu - extra inspanning op handhaving ism RUD	25.000	bijdrage GR	50.000		